

Dan Țop

ISTORIA DREPTULUI ȘI STATULUI ROMÂNESC

Editura ZVEN

str. Boerescu Zaharia, nr. 2, R3/3

130059, Târgoviște, Dâmbovița

tel/fax: 0345 401 330; mobil 0765 464 304

zven.print@gmail.com | www.zven.ro

Procesare text – Octavian Popescu

Tehnoredactare – Ion Anghel

Coperta – după o idee a autorului

ȚOP, DAN

Istoria dreptului și statului românesc / Dan Țop. – Ed. a

III-a, rev. – Târgoviște: Editura Zven, 2016

Conține bibliografie

ISBN 978-606-94245-8-2

368.4

DAN ȚOP

ISTORIA DREPTULUI ȘI STATULUI ROMÂNESC

ediția a III-a, revăzută și adăugită

ZEN
EDITURA
Târgoviște, 2016

Copyright © DAN ȚOP. All right reserved

Acest volum este protejat prin copyright. Reproducerea integrală sau parțială, multiplicarea prin orice mijloace și sub orice formă, fără permisiunea scrisă a deținătorului copyright-ului reprezintă o încălcare a legislației cu privire la protecția proprietății intelectuale și se pedepsesc conform legilor în vigoare.

CUPRINS

INTRODUCERE	9
1. Științele juridice istorice	9
2. Obiectul și metoda istoriei statului și dreptului	10
3. Periodizarea istoriei dreptului românesc	11
Capitolul I	
DREPTUL ÎN PERIOADA VECHĂ. APARIȚIA STATULUI ȘI DREPTULUI	12
1. Condițiile istorico-sociale	12
2. Formele de comunitate umană. Reglementarea relațiilor sociale	12
3. Izvoarele dreptului în perioada veche.....	14
Capitolul II	
DREPTUL ȘI STATUL DAC DE LA BUREBISTA LA CUCERIREA ROMANĂ.....	15
1. Originea și denumirea dacilor	15
2. Organizarea puterii de stat.....	16
3. Formarea și caracteristicile normelor juridice la geto-daci.....	18
4. Instituții juridice la geto-daci.....	19
Capitolul III	
DREPTUL ȘI STATUL ÎN DACIA ROMANĂ.....	22
1. Organizarea de stat a Daciei ca provincie romană	22
2. Instituțiile de drept în Dacia – provincie romană	27
3. Organizarea social-politică și juridică în cetățile pontice	32
4. Romanitatea carpato-danubiană după retragerea aureliană	34
Capitolul IV	
DREPTUL ȘI STATUL FEUDAL.....	37
1. Organizarea socială și politică a populației autohtone	37
2. Sistemul normativ social al obștilor sătești	39
3. Uniunile de obști, cnezatele și voievodatele	40
4. Instituții feudal-bizantine la Dunărea de Jos	44

Capitolul V

IZVOARELE DREPTULUI FEUDAL „IUS VALACHICUM”	45
1. Evoluția normelor și instituțiilor juridice	45
2. Vechile structuri juridice în dreptul cutumiar – Legea țării.....	46
3. Conținutul și natura lui „Ius Valachicum”	48

Capitolul VI

GENEZA STATULUI ÎN EVUL MEDIU ROMÂNESC.....	51
1. Elemente constitutive ale statului feudal.....	51
2. Formarea statului feudal centralizat al Țării Românești	52
3. Întemeierea Țării Românești și a Moldovei.....	53
4. Organisme politico-statale în Transilvania	54

Capitolul VII

DREPTUL ȘI STATUL ÎN PERIOADA FEUDALISMULUI DEZVOLTAT	56
1. Voievodatul și domnia.....	56
2. Dregătorii centrale și locale.....	62
3. Sfatul domnesc. Organizarea administrativ-teritorială și fiscală a Țării Românești și a Moldovei	67
4. Organizarea de stat a Principatului Transilvaniei	73
5. Instituții juridice feudale	75
6. Infracțiuni și pedepse. Procedura de judecată.....	82

Capitolul VIII

ȚARA ROMÂNEASCĂ ȘI MOLDOVA SUB REGIMUL TURCO-FANARIOT.....	87
1. Organizarea social-politică	87
2. Organizarea administrativ-teritorială și fiscală	90
3. Reformele lui Constantin Mavrocordat. Principalele momente legislative ale perioadei fanariote	93
4. Principale instituții juridice în regimul turco-fanariot	95

Capitolul IX

ORGANIZAREA POLITICĂ ȘI DREPTUL TRANSILVANIEI ÎN PERIOADA 1691-1848.....	102
1. Organele centrale ale statului	102
2. Organizarea teritorial-administrativă și financiară	103
3. Principalele lucrări legislative. Procedura de judecată	104
4. Principalele instituții juridice.....	105

Capitolul X

ACTE LEGISLATIVE FUNDAMENTALE ELABORATE ÎN ȚĂRILE ROMÂNE.

DREPTUL ȘI STATUL BURGHEZ.....	108
1. Proclamațiile mișcării sociale din 1821 în Țara Românească	108
2. Începutul modernizării dreptului. Regulamentele organice	109
3. Premise ale sistemului constituțional în Țările Române. Revoluția de la 1848.....	110
4. Formarea statului național. Unirea Principatelor.....	113
5. Legislația cu caracter reformativ a lui Alexandru Ioan Cuza.....	115

Capitolul XI

DREPTUL ȘI STATUL ROMÂNIEI ÎN PERIOADA 1866-1918

120	
1. Organizarea de stat. Partidele politice	120
2. Semnificația politică și juridică a dobândirii Independenței României	122
3. Organizarea administrativ-teritorială.....	123
4. Evoluția instituțiilor și ramurilor dreptului.....	124

Capitolul XII

DREPTUL ȘI STATUL TRANSILVANIEI ÎN PERIOADA 1848-1918.....

130	
1. Măsurile politice și legislative în perioada 1848-1860	130
2. Transilvania în perioada liberalismului.....	131
3. Instituțiile politice și juridice în perioada dualismului austro-ungar	133
4. Lupta românilor din Transilvania pentru afirmarea idealului național	137

Capitolul XIII

DREPTUL ȘI STATUL ROMÂNIEI ÎN PERIOADA INTERBELICĂ

139	
1. Făurirea statului național unitar român	139
2. Viața social-politică. Unificarea legislativă	140
3. Organizarea de stat. Dreptul constituțional	142
4. Organizarea administrativ-teritorială. Dreptul administrativ	143
5. Evoluția dreptului civil și a procedurii civile	145
6. Dreptul penal și procedura penală	151

Capitolul XIV

DREPTUL ȘI STATUL ROMÂNIEI ÎN PERIOADA 1938-1944

153	
1. Situația economico-socială și politică.....	153
2. Sistemul constituțional și organizarea de stat	155
3. Organizarea administrativ-teritorială. Dreptul administrativ	156

4. Dreptul civil și Procedura civilă	157
5. Dreptul penal și dreptul procesual penal	159

Capitolul XV

DREPTUL CONTEMPORAN. DREPTUL ȘI STATUL ÎN PERIOADA

RESTAURĂRII REGIMULUI PARLAMENTAR..... 161

1. Organizarea de stat în perioada 1944-1947	161
2. Instituțiile juridice	163

Capitolul XVI

DREPTUL ÎN PERIOADA DEMOCRAȚIEI POPULARE ȘI A DICTATURII PROLETARIATULUI 167

1. Organizarea de stat	167
2. Organizarea administrativă și judecătorească a României ca Republică populară	168
3. Instituții juridice. Modificări ale principalelor ramuri de drept.....	169

Capitolul XVII

DREPTUL ROMÂNIEI ÎN PERIOADA REGIMULUI SOCIALIST 172

1. Sistemul organelor statului socialist.....	172
2. Organele administrative ale statului socialist	173
3. Organizarea administrativ-teritorială și financiară a statului socialist	174
4. Avocatura în perioada dictaturii proletariatului și a regimului comunist	177

TESTE TIP GRILĂ..... 181